

**«Библиотеке – основ образовања»
КОНГРЕС АУСТРИЈСКОГ ДРУШТВА
БИБЛИОТЕКАРКИ И БИБЛИОТЕКАРА
28. Österreichischer Bibliothekartag 2004
Линц, 21 -25. септембар 2004.**

Аустријско друштво библиотекарки и библиотекарара (Vereinigung Österreichischer Bibliothekarinnen und Bibliothekare - VÖB) сваке друге године одржава свој Конгрес. Овогодишњи скуп, одржан у Линцу 21-25. септембра у репрезентативном конгресном DesignCenter, са преко шест стотина учесника из 27 земаља света и са више од седамдесет радова, посвећен је теми **«Библиотеке – основ образовања»**.

Први дан Конгреса посвећен је раду комисија Друштва. Највећи број њихових седница и округлих столова био је отворен и врло посећен. Осим чланова комисија у раду су активно учествовали други чланови Друштва и гости. Друштво има 19 комисија и више радних група које се баве свим стручним библиотекарским питањима, сарађују на међународном плану и на основу чијег рада Друштво доноси све одлуке и нормативе по којима раде библиотеке Аустрије.

Главна тема Конгреса била је «Библиотеке у функцији образовања». образовање становништва и развој науке спадају у ред основних покретача укупног развоја друштва. Знање је значајан друштвени ресурс. Стога је велики број тема био посвећен прилагођавању библиотека за обављање управо ове њихове функције. Библиотеке нису сведене на функцију набавке, обраде и чувања литературе, што је, наравно, и даље њихов задатак. Библиотеке у свету су све више неодвојиви део наставног процеса, предуслов квалитетног извођења наставе. Библиотеке су места у којима се одржава део наставе. Библиотекари у оквиру извођења наставе на свим нивоима, од основног до високог образовања, обучавају ђаке и студенте не само томе како да користе библиотеку, него се подразумева и коришћење светске културне и научне баштине која је сада у огромном обиму, под различитим условима, доступна преко Интер-нета. Библиотекари уводе кориснике и у технике научног рада (дају конкретна упутства за израду свих врста школских и научних радова, од налажења литературе, вредновања извора информација, структуре рада, до правила за цитирање литературе). Библиотеке организују обуку својих корисника за коришћење разноврсних компјутерских програма од оних за унос текста до правила и техника преузимања података са Интернета, копирања и техничког уобличавања рада. Једном речју, помажу им да ефикасније уче и студирају. Библиотеке помажу школским установама и факултетима да се њихови полазници рангирају што више на светским лествицама квалитета. Самим тим те установе, посебно високошколске, постају престижне и у ситуацији су да буду светски конкурентне. Зато те установе веома брину о стању својих библиотека.

Посебни блок био је посвећен образовању библиотекарара.

На Конгресу су биле заступљене теме које се односе на све библиотечке делатности. Већи број радова односио се на питања старе књиге у модерним библиотекама, периодичи, географским картама, библиографији, националним библиографијама, менаџменту библиотека, раду професионалних библиотекарских удружења и слично. Посебно много било је речи о дигитализацији библиотечких фондова, архивирању и чувању електронских докумената.

Када је реч о библиотечкој обради, каталогизацији и класификацији, највише пажње посвећено је изради нормативних датотека, које су предуслов квалитетног рада. Такође је било речи

о ретроспективном уносу података, посебно уносу података и редакцији старе садржинске обраде, пре свега, предметне одреднице и њиховом уједначавању и повезивању са новим електронским каталозима.

Посебно занимљиво и корисно било је представљање пројеката на којима Аустрија већ низ година ради заједно са земљама истог језичког подручја, Немачком и Швајцарском, као и међународних пројеката. Ради се пре свега о изради националних стандарда и нормативних датотека. На пример, нормативне датотеке персоналних, корпоративних, као и географских имена и датотека предметних одредница. Дјуиева класификација на немачком језику је вишегодишњи пројекат. Комисије, или експертски пул, које воде ове пројекте чине врхунски стручњаци Немачке, Аустрије и Швајцарске.

Представљен је и међународни пројекат Virtual International Authority File (VIAF) који је званично започет августа 2003. године у оквиру активности IFLA-е. Партнери у овом пројекту су: Library of Congress, Die Deutsche Bibliothek и OCLC. Повезивањем нормативних персоналних датотека Library of Congress и Die Deutsche Bibliothek направиле се модел виртуелног повезивања националних датотека и преко међународне датотеке типа конкорданце формирати међународна, свима доступна, датотека личних имена заснована принципима међународне размене података.

Теме везане за садржинску обраду односиле су се такође, пре свега, на израду и коришћење нормативних датотека и Дјуиеву децималну класификацију. Наиме, после Енглеске, Француске, Италије, Белгије... и земље немачког језичког подручја одлучиле су се за примену Дјуиеве децималне класификације за своје националне библиографије. Самим тим највеће библиотеке у овим земљама прихватиће овај класификациони систем из економских разлога и ради једноставније међународне размене библиографских података. Тако је пре четири године започето превођење 22. издања DDC. Завршетак овог пројекта и прво немачко издање очекује се марта 2005. године. Овој теми, као посебно значајној, био је посвећен и један округли сто. Садржинској обради посвећује се, иначе, посебна пажња, јер само квалитетно индексирање докумената омогућује приступ релевантној и компетентној литератури. Бројне су упоредне анализе резултата претраживања по слободном тексту и преко контролисаних стандардизованих речника и индекса. Том проблему био је посвећен и тематски блок «Google или будућност библиотечке обраде». Није потребно посебно истицати резултате који

говоре у прилог значају квалитетне садржинске обраде.

У тематском блоку везаном за информациону делатност библиотека највећа пажња посвећена је квалитету и релевантности информационих извора. Већи број радова односио се и на сада већ класичне теме усмерености библиотека на рад са корисницима. Указано је на чињеницу да европске библиотеке, за разлику од америчких, нису довољно развиле ову своју функцију. Тако се, користећи тај слободан простор, у Европи појавио већи број менаџера знања, независних институција које се баве обезбеђивањем информација за најшири круг корисника.

Пратећи део програма Конгреса био је представљање великог броја фирми чија је делатност везана за библиотеке које су биле и спонзори овог скупа.

Детаљније информације о скупу, преглед тема и апстрактни радови доступне су на адреси:

<http://www.bibliothekartag.at/Bibliothekartag/in dexie.html>

Брана Грбић,
Библиотекар саветник
Универзитетска библиотека «Светозар Марковић»

Међународни научни скуп ЕКОНОМСКА УЛОГА БИБЛИОТЕКА У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ

Након Другог скупа библиотекара балканских земаља, одржаног у децембру 2001. године, и научног скупа *Интелектуална слобода и савремене библиотеке*, одржаног у септембру 2003, Београд је, у јесен 2004. године, поново био домаћин стручњацима у области библиотечно-информационе делатности из разних крајева света.

Међународни научни скуп на тему *Економска улога библиотека у савременом друштву* одржан је 7, 8. и 9. октобра 2004. године у организацији Филолошког факултета у Београду, америчких универзитета Емпорија државног универзитета у Канзасу и Универзитета Северна Каролина у Чепл Хилу, Библиотекарског друштва Србије, Народне библиотеке Србије, Универзитетске библиотеке *Светозар Марковић*, Универзитета *Браћа Караџић* и Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске из Бањалуке. Било је то први пут да се један међународни библиотекарски скуп, оваквог карактера и значаја, организује заједно са страним партнерима, што је, надамо се, почетак